

jila, svoj dober kruh zgubijo. Ti res svoje koristi ne opazijo, da po boljših potih leži svoje pridelke pospravijo, in katerih jim pomanjkuje, od drugod dobijo. Pa vendar ne smemo pozabiti, da železnice industriji le te koristijo, kedar so v resnici se po potrebi nastrojile, pa ne tako da so glavno le vojništvu namenjene, da eno trdujavo z drugo zvežujejo itd.

3. Razmišljavati nam je zdaj pravila, po katerih se zamenjivanje revnati ima. Kakor smo že omenili, nikdo si ne more vsega sam načiniti, temoč vsakdo se le z enim posebnim poslovanjem z dobrim uspehom pečati more; pa pri tem ko si človek eno posebno stvar načini, potrebuje sto različnih drugih, tedaj vse druge si ima po zamenjivanju priskrbeti: zamenjivanje je zato za našo srečo tolike potrebe kakor izdelovanje izdelkov samih. Pa brez zamenjivanja bi bilo tudi le malo izdelovanja; pri tem da se vsakdo le z enim pojedinim poslovanjem peča mu je to tudi mnogo bolj plodno in na večji dobiček: zamore si tim več drugih mu potrebnih stvari zameniti.

(Dalje prihodnjič.)

Pod Lipo.

Podučivni in vgodni pogovori.

Iglič in Debelko (se sprehajata po lepem Ljubomirovem vrtu).

Iglič. Ali že veste, da je konkordat general?

Debelko. Hodite vi z vašimi čenčarijami, ali ne veste nič pametnejšega govoriti?

Iglič. Čenčarije so, ali smešne so vendar, in to me vsikdar malo razveseli. Samo poslušajte, kako piše „Primorec“ o tem. „Gospoda O. iz C. hlapec se pelje po cesti, na kateri so streljali. Konj se je plašil in hlapec reče jednemu izmed streljačev: Kaj šment mi plašite konje z streljanjem? Čemu pa streljate? — „Kdo pa je bil Konkordat?“ I jaz ne vem, pa mislim, da je moral biti general, ker neki samo tem streljajo, kedar jih zagrebajo“.

Debelko. Šaljivo je to res, in take stvari radi čujemo tudi zdaj, če so ravno zlo žalostni časi za nas Slovane. — Zdaj pa hodiva hitro k mizi, da nič ne zamudiva, ker Ljubomir je z drugimi že tam in kakor sem čul, bo nam danes spet nekoliko politike razlagal. (Podasta se hitro k društvu.)

Ljubomir. O čem bomo danes govorili?

Semenko. To vi sami določite, saj vi naj bolj veste, kar nam je naj bolj potrebno znati.

Ljubomir. Vsaki ima pravico svojo željo izreči, kar bi naj rajši vedel. Prosim vas tedaj le povejte mi, kaj velite, da vam bodem razlagal.

Iglič. Jaz bi naj rajši vedel ali bode res vojska ali ne, ta teden spet časniki mnogo o njej govorijo.

Ljubomir. Če bo, je samo jeden človek tega kriv.

Zalec. Bismark!

Ljubomir. Celo ne, temoč Napoleon. Stvar je celo prosta. Bismark ga je pred dvema letoma speljal na led, in je napravil veliko Prusko. To speljanje na led in velika Pruska leži Napoleonu strašno v želodu in zatoraj bi zlo rad Prusko prijel in se tako spet izplaval. Napoleon vendar prav dobro zna, da Pruska ne bo sama, če jo on pograbi, in zatoraj se boji vojsko soper njo podignoti, ker Napoleon, ki že ima Meksiko na svoji slabi vesti, ve dobro, da ne sme nobene bitve več zgubiti, če noče iti rakom zvižgat. Vroča želja do vojske in spet strah, da bi morebiti bitvo zgubil, čini, da se politika v Parizu zmirom sem ter tje maja in vsak dan druge glase prinaša; danes trobi vojsko zjutra spet mir in tako celo Evropo vedno nepokoja. Danas puše minister vojaštva strašno v vojno trobento in rožlja s sabljo, zjutra dojde spet drugi minister in govori pri kakošni priložnosti o miru; to pa so samo komedije, tako govorjenje zapovedava cesar, in ministri niso pri tem kaj drugega, kakor samo govorna troba, ktera govori, kar v njo puše Napoleon. Cesar Napoleon ne ve kako bi se naj bolj vlegel in zatoraj se vsako uro obrne, naj pa se obrne kamor se koli hoče, vsikdar leži slabo, ker je zlo bolen, prav za prav ne on, temoč njegovo cesarstvo. Ne smemo se zatoraj preveč veseliti, če čujemo od onod mirne glase; ker toliko je gotovo, da se v Parizu in Berlinu vsa mogoča pripravljajo za vojsko; da pa se te priprave zastoj ne delajo je tudi gotovo, Napoleon bo primoran enkrat vdariti, pita se samo kedar, morebiti tedaj, kedar bo vso svojo vojsko z puškami na iglo oborožil in zadosti denarja za vojsko imel; posojilo ima že pred dvermi. Mi-

nister je sicer zagotavljal, da je posojilo potrebno, da se napravijo dobre sosesnje poti in ceste, mogoče je, verjetno vendar celo ne.

Semenko. Ali ni bilo govorjenje, o občni razorožbi kako pa je tedaj s to?

Ljubomir. Na razorožbo skoraj niti ni misliti. Ruska vlada je res francosko pitala ali nima nobene vojne misli za seboj, naj začne ona prva razoroževati in druge vlade bodo gotovo jo posnemale. —

Zalec. No, in kaj je Napoleon na to odgovoril.

Ljubomir. Na to, so Napoleonovi časniki mnogo odgovorili in v kratkem se vendar vsi jihovi odgovori lahko skupčijo v sledeče besede: „Prepir se nahaja, tedaj morajo biti tudi vojaki zmirom na nogah“. — Napoleon govori zmirom, kakor da bi se Francoski žugalo in kakor da bi bila ravnovaga evropska zmešana. To je vendar samo laž in blimba. Dobro zatoraj o tem piše neki Dunajski časnik: „v Evropi se ne nahaja nobena vlada, ktera bi hotela Francoski žugati ali se ž njo vojevati“.

Semenko. Morali še bomo tedaj čakati, kaj bosta Napoleon in Bismark izkovala.

Ljubomir. Drugega tudi storiti ne moremo, časa vendar k temu ne bomo več dosti imeli, ker mir je celo ne zagotovljen; mogoče sicer je, da še letos vse ostane, kakor je, ali pa bo tudi drugo leto vse pri miru ostalo, je zlo dvomljivo. — Za danes naj bo zadosti.

Dopisi.

Iz Maribora. Slavnost pokladanja temeljnega kamena narodnemu českemu gledišču se bo dne 16. t. m. v Pragi sijajno obhajala. Tukajšni Slovani se hočemo tej slavnosti duhom vdeležiti in zato se zberemo v naši čitavnici, da se spominjamo imenitnega blagodana vrlih naših bratov Čehov po naših okolščinah in razmerah pri dostojni večerni veselici, ki se začne ob 8. zvečer in h kateri se vabijo vsi člani čitavnice.

Predsedništvo.

Iz goruže Ložnice pri slov. Bistrici 1868.

Dragi slovenski kmetje! Ker je zdaj čas sejati semenje, vas spet opominjam sejte le samo dobro dozrjeno, črstvo in čisto seme, brez vsake šlote in vsakega smetja. Semenje, ktero rade na njivah živali pobirajo, se mora malo z vodo pomočiti, v kateri sesusti malo petrolija. Pšenica se mora pred sajatvo s vročim pepelom pomešati. Turšica, buče (tikve), in krastavce je dobro pred sajatvo malo namočiti in v toplem mestu scimiti, ker po tem hitreje in lepše rastejo.

Tako ravnajte s semenjem, dragi slov. kmetje, saj vam ne bo mnogo truda prizadelo, haska pa vam bo gotovo mnogo prineslo, česar sem se po mnogoletnih lastnih skušnjah zadosti prepričal.

Ve slovenske deklice pa plejte prav marljivo žita, saj vam v spodbodo pravi pesmica: „Na Slovenskem lepšega in boljšega zrna ni, kak je pšenica; — pa tudi čednejšega ženstva ni, kak je slovenska deklica!“ —

Ne vzemite mi za zlo, predragi Slovenci in Slovenke, saj sem vam pisal te vrstice le v poduk k umnemu gospodarstvu in iz prepričanja, da bo vse za vaše dobro.

Zdaj pa še vam oznamim, kako težo ima zrnje v našem Pohorskem kraju.

Pšenica	vaga	85 do 98	funtov
Rž	"	86 "	90 "
Turšica	"	82 "	85 "
Ajda	"	63 "	67 "
Ječmen	"	70 "	74 "
Oves	"	46 "	54 "
Proso	"	77 "	83 "
Strakonoga	"	48 "	46 " vagan.

Naj lepša in naj težjša pšenica se nahaja, po moji lastni skušnji v Kebln, Tinji, st. Martinu t. j. v srednjih Pohorskih krajih. Moke se napravi iz centa pšenice 70 do 76 funtov.

Jož. Stepišnik,
mlinar.

Politični ogled.

Iz državnega zbora. Minister Giskra je podal zbornici postavino osnovo o neposrednih volitvah v državni zbor. Zbornica je besedovala o pogodbi s ogerskim ministerstvom, naj se oskrbuje solno samotržje. Sprejel se je

vladin predlog, da se zniža cena bele soli za 2½ gld. in da se odsihmal ne bo več prodavala živinska sol. Slednjemu se je soperstavljal mnogo govornikov, ker bi to bilo kmetijstvu in živinoreji škodljivo toda zastoj. — Plener je izročil postavni predlog o znižanju in kar mogoče jednovrstnem vredjenju železniških tarifov.

Zdaj beseduje zbornica o vprašanju zavolj svobodnega odvetništva, in je sklenola, da more biti v prihodnje vsaki odvetnik, ki ima v Cislajtani domovinsko pravico, je postal doktor pravnštva, in izvršil predpisano 7 letno odvetniško prakso in napravil potrebni izpit.

Državni poslanec Skene je pital ministerstvo odkod se bodo jemali denarji za plačilo Honvedov in dobil je odgovor, da državni dunajski zbor o tem nima pravice govoriti, temoč da to spada delegacijam.

Gosposka zbornica: Knez Colloredo je spet ozdravel in prevzel predsedništvo, zboruje se vendar vedno brez crkvenih glavarjev. Zbornica je prišla postavo o uredbi političnih uradnih. — Finančno ministerstvo je izročilo 100 iztisov državnega proračuna in novih denarstvenih predlogov, kateri bi se naj razdelili med ude v zbornici. — V kratkem pride na vrsto medverska postava. Večina odborova, ktere poročovalec je dr. Miklošič ne bo nobene bistvene spremembe nasvetovala.

Ogerska. Ogerski finančni minister nima prave sreče s svojimi denarstvenimi predlogi. Neki shod za splošno jednopravnost pod predsedstvom Klappovim je sklenol se protiviti proti Lonyayevim predlogom in hoče dokazati, da so stroški in dohodki krivo cenjeni, da toraj ne morejo biti podlaga proračunskemu posvetovanju. — Deak zahteva, da predloži ministerstvo osnovo postave o svobodnem tisku v Erdeliji. — Hrvaška regnikolarna deputacija je pravice pripoznala podružnost trojedne kraljevine pod ogersko krono, kronovanja čin in delegacijsko postavo in je privolila, da bodo dobajali hrvaški poslanci na ogerski zbor. — Ogerska vlada je dala povelje telegrafičnim uradnikom v Hrvaški in Slavoniji, da se morajo v 3 mesecih naučiti madžarskega jezika ali pa službe zapustiti. — Regnikolarni deputaciji se zdaj razgovarjate ustno, ker se hočejo hrvaški deputati izognoti vsemu, kar bi hitro porazumljenje oviralo. Sploh so hrvaški deputati tako krotki, da se jim Ogri sami čudijo.

V Italiji se je spet začel zlo gibati republikanski duh, Mazzini se mnogo imenuje.

Na Francoskem še zmirom jedni časniki pišejo o miru drugi o vojski. — Pravi se, da je knez Metternih nenadoma iz Pariza odšel. — „Const“ pripoveduje, da je francoski konzul v Tunisu stopil iz vsake zveze z odotno vlado. — Dalje pravi, da bo govor cesarja Napoleona v Orleansu miroljuben, če bo namreč govoril. — Isti list tudi pravi, da ni nobenega vzroka vojski, če ne bo Pruska kaj nagajala. Miru je treba Angliji, Rusiji, Avstriji in Italiji. —

Ruska želi, da bi Avstrija dosedajnega svojega poslanca Revertera nadomestila z bolj ljubljeno osebo.

Angleška. Ministerstvo je sklenolo vsili parlament razpustiti. — Dizraeli je prosil, da bi ga kraljica iz službe izpustila, vendar mu dozda še kraljica tega ni dovolila.

Politična jednota Nemčije, ktero hočejo nemški narodni liberalci v colnem parlamentu po adresi pruskemu kralju priporočati, se menda ne bo izrekla, ker se ji protistavljajo ne samo južno nemški poslanci, temoč pruski konservativci.

Od turške meje se piše, da je turški poveljnik Osman Paša v velikih zadregah. Iz Carigrada tirjajo denar od njega, on pa nima niti poguma niti dostojne sile, da bi si iztirjal denar z oboroženo roko. Nevolja med njegovimi vojniki je velika, vojniki ne dobivajo plače, so raztrgani in bosí.

Johnsonova pravda zdaj hitro napreduje in vsaka nova obravnavna bolj kaže, da bo obsojen. Vsi senatorji razun 11 imajo J. sleparja, ki je občenemu blagostanju nevaren.

Rumenski in srbski poslanci so se razdvojilo za voljo razdelitve cerkvenega premoženja.

Novičar.

Lakota v Algiru strašno divja in še je dozda zmirom vekša prihajala. Piše se od onod, da se ljudi med seboj koljejo in jedo. Tako pravi neki popotnik, da je obiskal neko bajtico in ko je v njo stopil so ravno začeli roke in nogo nekega moža kuhati, kterege so malo prej zaklali in kterege truplo še je na dverih viselo. (?) Neki fran-

coski časnik piše, da so pred kratkim Arabi nekemu tamobivajočemu Francozu dva otroka ukrali in pojeli, kosti otrokov so bile najdene drugo jutro. V Mastagani so od 9. do 23. aprila našli na ulicah 66 mrtvih beračev. V Makari je umrlo za lakoto 2540 ljudi, in sicer v oktobru 12, v novembru 81, v decembru 381, v januarju 564, v februarju 577, v marcu 640, in v prvi polovici aprila 287 ljudi, kar bi bilo znamenje, da je lakota začela odjemati. Potrebne naredbe dozda še celo ni so napravljene da bi se ta strašni pomor stavlil.

Celjski mestni župan g. dr. Mörtl se je župansta spet odpovedal.

Srbi bodo že ta mesec dobili svoj bakreni drobiž (denar) iz dunajske kovnice.

Na Českem je izhajalo preteklo leto 61 českich časopisov. To je naj boljši dokaz, kako izobražen je česki narod.

Kot zastopnik Štajerskih Slovencev gre g. dr. Vošnjak, deželni poslanec k svečanosti pokladanja temeljnega kamna narodnemu gledišču v zlato Prago.

Vseji mariborskega mestnega odbora je namestnik župana g. Stampfl z 18 drugimi odborniki činil silni predlog, naj bi se mesto Maribor od okrajnega zastopništva ločilo in sicer zastran denarnih zadev. Po tem, ko sta dr. Reiser in ž. Feyrer soper ta predlog govorila, je pri glasovanju vendar obveljal. — Ali bo deželni zbor Mariborčanom po volji storil ali ne?!

V Lincu se je pretekli teden zrušil veliki donavski most. Neka velika ladja se je namreč odtrgala in se pri mostu poprečno stavila, prej ko so mogli rešiti, se je zajela in tako silo napravila, da ste se dve poli (johi) podrli. Nesreča je naj vekša v tem, da je bilo mnogo ljudi na mostu, ki se niso dali odgnati in tako so v Donavo padli; večina jih je sicer bila rešena, ali vendar se jih je više 12 potopilo.

Pripoveduje se, da bo naj bolj leva levica ogerskega zbora v kratkem nasvetovala, da se ima ogerska vlada v zatožni stan deti, ker je bila razguala demokratična shodišča.

V nedeljo t. j. 10. t. m. je bil pod milim neбом veliki ljudski zbor pod bregom Ripom blizo vasi Kralšič v Česki, pri katerem se je zbralo više 20.000 ljudi. Predsedoval je g. Kratochvil. — Vzrok tega velikega zbora je bil, da bi česko ljudstvo vladi izreklo, da ne more večih davkov plačati, in da protestira soper davek na premoženje.

11. t. m. zvečer je bila v Požegi blizo stare Gradiške v Slavonji, tako strahovita ploha, da je voda odnesla 80 hiš ni vse druge zadilja.

Koliko se je potopilo ljudi, še se ne ve. Tudi ceste so vse razdrte, tako da se revežem skoraj ne more na pomoč doiti.

Tržna cena

pretekli teden.

	V Varaždinu	V Mariboru	V Celju	V Ptuj
	fl. k.	fl. k.	fl. k.	fl. k.
Pšenice vagan (drevenka)	6 — 5 60	6 30	5 60	6 60
Rži	3 60	3 85	4 20	3 60
Ječmena	3 —	—	3 80	—
Ovsa	1 90	—	2 10	2 —
Turšice (kuruze) vagan	3 30	3 35	3 30	3 20
Ajde	3 —	2 95	3 50	2 80
Prosa	3 —	—	3 20	—
Krompirja	1 70	1 5	1 30	—
Govedine funt	— 20	— 24	— 24	— 25
Teletine	— 22	— 26	— 22	— 24
Svinjetine črste funt	— 28	— 26	— 24	— 25
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	11 —	—	8 —	10 —
" 18" "	—	5 70	—	—
" 36" mehkih "	7 —	—	5 50	—
" 18" "	—	4 40	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	— 80	— 60	— 50	— 50
" " mehkega "	— 60	— 50	— 50	— 40
Sena cent	1 90	1 20	1 —	— 90
Slame cent v šopah	1 30	1 —	— 65	— 90
" " za steljo	1 10	— 70	— 50	—
Slanine (špeha) cent	40 —	34 —	45 —	35 —
Jajec, osem za	— 10	— 10	— 6	—

Cesarski zlat velja 5 fl. 57½ kr. a. v.

Ažijo srebra 114.65.

Narodno drž. posojilo 62.65.

Loterijske srečke.

V Gradcu 6. maja 1868: 45 20 85 88 46

Prihodnje srečkanje je 20. maja 1868.